

Čak i ako dijete ne šalje
poruku s nekom namjerom,
to je prilika za MODELIRANJE!

Modelirajte riječi koje govore o vašoj aktivnosti ili komentirajte ono što dijete radi, što se događa oko vas tako što ćete to izgovoriti naglas i istovremeno pokazati sliku ili simbol na komunikacijskoj ploči/knjizi, komunikatoru.

"Vidim da želiš izaći van"
(pokazujete na simbol, sliku
VAN ili IĆI + VAN)

ŠTO JE POTREBNO DA DIJETE NAUČI KORISTITI PK?

- modelirati što češće (dijete kroz cijeli dan mora vidjeti kako ljudi oko njega koriste njegov sustav PK u stvarnim situacijama iz stvarnih razloga)
- barem 5-10 sekundi čekajte na odgovore
- sustav komunikacije koji smo odabrali za dijete mora biti prisutan u svim situacijama (kod kuće, u igri, u školi...)

Zašto je svakodnevna upotreba PK jako važna?

PK se uči kao i govor!

Dijete urednog razvoja, do navršenih 18 mjeseci, izloženo je govornom jeziku 4380 sati (prosječno 8 sati dnevno od rođenja).

Dijete koje uči koristiti PK samo na logopedskoj terapiji 2 puta tjedno (20-30 minuta), postići će istu količinu izloženosti potpomognutoj komunikaciji za 84 godine.

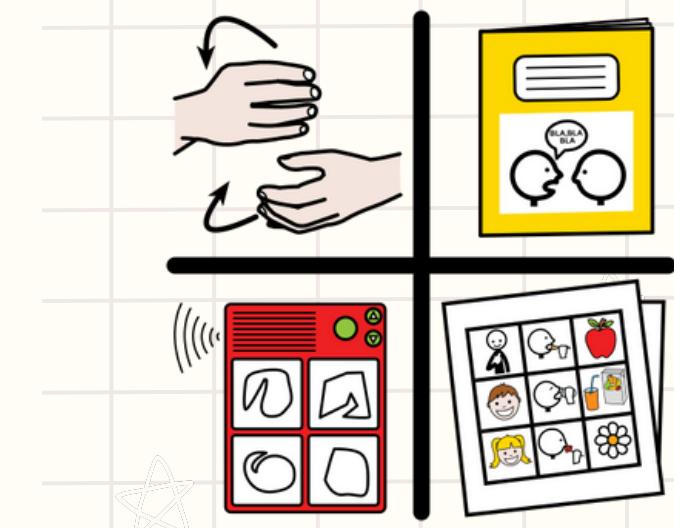
ZAPAMTITE!!!

- # Neka svi u djetetovoj okolini govore koristeći njegov sustav potpomognute komunikacije!
- # Ne bi trebali očekivati da dijete koristi PK u svakodnevnoj komunikaciji ako mu nismo pokazali kako!
- # Budite uporni, ne odustajte!

Potpomognuta komunikacija omogućuje svakom djetetu da se izrazi i razvije svoje potencijale.

POTPOMOZNUTA KOMUNIKACIJA - PK

Informacije za
roditelje

Pripremile: logopedinje
Emili Kuhar & Mia Marčec

Potpomognuta komunikacija (PK) - uključuje sve oblike komunikacije (osim govora) koje koristimo da bismo izrazili svoje misli, potrebe, želje i ideje.

Odnosi se na upotrebu neverbalnih tehnika i uređaja da bi se zamijenio govor ili da bi se on dopunio
(Van Riper & Erikson, 1996.)

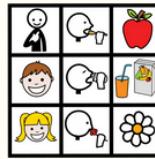
VRSTE PK:

1. UZ POMAGALA:

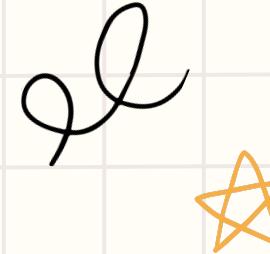
VISOKOTEHNOLOŠKA

NISKOTEHNOLOŠKA

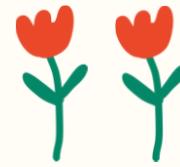
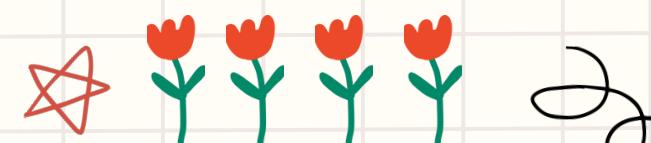
2. BEZ POMAGALA
geste i znakovi: jednostavni pokreti ruku, pokreti tijela, izrazi lica, pogled...

**Mogu razumjeti svoje dijete.
Trebam li koristiti PK?**

ako dijete koristi PK

- LAKŠE SE IZRAŽAVAI NEGO KAD KORISTI SAMO NEVERBALNU KOMUNIKACIJU I/ILI GOVOR
- LAKŠE KOMUNICIRA I IZVAN OBITELJI
- DRUGI BOLJE RAZUMIJU DJETETOV GOVOR KOJI JE INAČE TEŠKO RAZUMLJIV
- BOLJE RAZUMIJE ONO ŠTO MU SE GOVORI
- KVALITETNIJE SUDJELUJE U DRUŠTVENIM AKTIVNOSTIMA U ZAJEDNICI
- POSTIŽE BOLJI ŠKOLSKI USPJEH

KAKO POČETI KORISTITI PK?

SAVJETUJTE SE SA LOGOPEDOM KOJI MOŽE PROCIJENITI POTREBE VAŠEG DJETETA I PREPORUČITI NAJPRIKLADNIJI OBLIK POTPOMOGNUTE KOMUNIKACIJE (PK).

U POČETKU ĆE DIJETE TREBATI PODRŠKU KAKO BI NAUČILO KOMUNICIRATI KORISTEĆI PK. TREBA MU POKAZATI KAKO DA KORISTI PK. KAKO TO UČINITI? - **MODELIRAJTE!**

ŠTO JE MODELIRANJE?

- KADA OBITELJ, UČITELJI ILI PRIJATELJI KORISTE PK ZA RAZGOVOR S NEKIM TKO UČI KOMUNICIRATI UZ POMOĆ PK
- POMAŽE DJETETU DA VIDI KAKO PK FUNKCIONIRA I DA NAUČI ZNAČENJE SIMBOLA